

ALBERT MASSANA I GRÀCIA, portaveu del Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya a l'Ajuntament de Gavà, d'acord amb l'establert a l'article 73.3 del Reglament Orgànic Municipal, en base als següents

Antecedents

El foment de la memòria històrica és important com a eina de dignificació i record per a les persones que han sigut víctimes de guerres, pogroms o persecucions diverses per raons ètniques, ideològiques, religioses o de qualsevol tipus. Més enllà del record necessari, crear espais de memòria és imprescindible per fer pedagogia dels valors de la pau, de la tolerància i del respecte entre les generacions més joves. Esdevé la manera de donar compliment als postulats de l'ONU per a l'assoliment dels tres grans eixos del que ha de ser la Memòria Històrica: Veritat, Justícia i Reparació.

El 27 de gener es celebra el Dia Internacional de commemoració en memòria de les víctimes de l'Holocaust, dia instaurat per Nacions Unides per posar de manifest la memòria de qui va ser víctima de la barbàrie Nazi. A Catalunya, segons un estudi del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència del Govern català, de la Universitat Pompeu Fabra i de l'entitat Amical Mauthausen, eleva a 8.964 el nombre de deportats republicans als camps nazis. D'aquests, 7.347 van estar internats a Mauthausen, 751 a Dachau, i 638 a Buchenwald. La resta es va repartir entre altres camps com Neuengamme, Flossenbürg i Ravensbrück. Moltes d'aquestes persones deportades eren dones, de les que malauradament no ha quedat cap registre, no se'n sap el nom ni la procedència. El 59% de les persones deportades va morir i el 4% es van donar per desaparegudes. Un 37% van ser alliberades.

A Gavà, gràcies als estudis realitzats, coneixem que fins a tres persones van ser assassinades en camps d'extermini nazi: **Josep Castejón Pérez**, de la CNT, regidor de Treball en l'Ajuntament de 1936, que s'exilià a França, on fou capturat pels nazis, i morí al camp de Gusen el 25 de desembre de 1941; **Francisco Sánchez Arias**, cap dels carrabiners de Gavà els anys 1936-1937. Refugiat a França, fou capturat i va ser internat a Gusen, on va morir el 9 d'abril de 1941. Se li va aplicar la sentència de Nacht und Nebel (nit i boira), les sigles dels que havien de desaparèixer als forns crematoris sense deixar rastre, i **Baldiri Ventura**, pagès de Gavà, que va anar a parar al camp d'Ebensee, on va morir a causa d'una pallissa brutal que li va infligir el kommando Anton Ganz, el 23 de maig de 1944. A l'acta de defunció es va fer constar que havia mort en un intent de fuga.

Per aquest motiu, proposem instal·lar plaques o llambordes de memòria, també anomenats Stolpersteine, una idea importada d'Alemanya que va començar a desenvolupar l'artista Gunter Demnig l'any 1992. El 16 de desembre d'aquell any, Demnig va col·locar el primer llambordí davant de l'ajuntament de Colònia com a homenatge als gitanos deportats als camps d'extermini nazi. L'any 1993 va iniciar un projecte adreçat a fomentar la memòria de víctimes del nazisme arreu del món.

Els *Stolpersteine* estan fets de formigó de 10 cm per 10 cm i estan coberts d'una fulla de llautó en la qual es graven les dades essencials de la persona que va ser víctima del nazisme. L'objectiu d'aquestes llambordes és aturar al vianant -de fet, també es coneixen com a pedres de topada- i fer-lo pensar en la persona empresonada, desapareguda, assassinada, torturada. Hi ha un llambordí únic per a cada persona, i així molts cops podem trobar tres, quatre o més llambordins junts, corresponents als membres d'una mateixa família assassinada, com es pot veure en les imatges adjuntes en l'annex d'aquesta moció.

Des de l'inici del projecte, s'han instal·lat més de 60.000 llambordins en més de 1.800 municipis europeus, a fins a 21 països d'Europa. No només, però, es ret homenatge a les persones assassinades, sinó també als supervivents, incloent-hi persones que van poder exiliar-se i refugiar-se en altres països. També recuperen la memòria d'aquelles persones que, davant el

destí que els esperava, decidiren suïcidar-se. D'aquesta manera i d'una forma simbòlica, els "stolpersteine" reuneixen a les famílies o grups de persones separades per la deportació.

L'any 2013 l'Amical de Mauthausen i altres camps endega el projecte Xarxa de memòria i de prevenció del feixisme, "Mai més", amb l'objectiu de crear una xarxa a nivell local integrada per centres educatius, entitats i ciutats per educar en la prevenció del feixisme des de la memòria històrica. Actualment, la xarxa està integrada per 30 centres i compta amb el suport d'ajuntaments i diverses entitats. El projecte preveu dur a terme altres activitats i estendre's a altres territoris de l'Estat espanyol i Europa. El Memorial Democràtic ha impulsat la col·locació de llambordes "Stolpersteine" en el territori de Catalunya.

Per tots aquests motius, el Grup Municipal d'ERC a l'Ajuntament de Gavà

FORMULA

Per a que sigui substanciat al Ple Municipal de desembre, el següent

Prec:

Instem el govern local a:

PRIMER.- Que l'Ajuntament, en col·laboració amb les entitats de la memòria històrica i les persones que han investigat, actualitzi, elabori i publiqui un cens definitiu de les persones de Gavà deportades als camps nazis.

SEGON.- Que l'Ajuntament instal·li els llambordins "Stolpersteine" en record de les persones de Gavà deportades als camps de concentració nazis.

TERCER.- Que l'Ajuntament promogui activitats de sensibilització entre les escoles, instituts i entitats de lleure per recordar-los i educar-los en el respecte a la vida i el rebuig a qualsevol ideologia totalitària.

QUART.- Traslladar els presents acords al Memorial Democràtic, a la Federació Catalana de Municipis, a l'Associació Catalana de Municipis, a l'Amical Mauthausen, a l'Amical Ravensburg, així com a totes aquelles associacions compromeses en la reivindicació i dignificació de les víctimes de la barbàrie nazi i feixista.

Gavà, 20 de febrer de 2020

ALBERT MASSANA I GRÀCIA

Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya

A LA SRA. ALCALDESSA - PRESIDENTA DE L'AJUNTAMENT DE GAVÀ